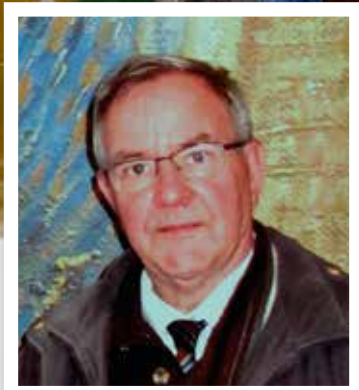

april 2016

Interview Martien Vos

Even voorstellen...

Mijn naam is Martien Vos, althans in de streek, waar ik geboren ben: het Land van Heusden en Altena, geboorteplaats Wijk en Aalburg. Buiten de streek en op mijn werk word ik aangesproken met mijn doopnaam Maarten. Er is wel een verklaring voor, maar voor u/jou als Korf-lezer niet interessant.

Ik ben geboren op 30 januari 1951, dus 'een man afgaande onder de mannen' zoals mijn vroegere pedagogiekleraar B. Florijn wel eens placht uit te drukken. Ik ontving mijn opleiding tot onderwijzer aan de Driestar te Gouda en ben inmiddels bijna 44 jaar in het onderwijs werkzaam. Standplaatsen: Gameren, Hendrik Ido Ambacht, Leerdam en Nederhemert, mijn eindstation.

Naast lesgeven, deed ik ook veel journalistiek werk. Verder was ik politiek actief als gemeenteraadslid, evenals Adri Burghout, in de gemeente Aalburg. Dan zijn er ook nog mijn vrouw, zeven kinderen en drie kleinkinderen. Daar had ik eigenlijk mee moeten beginnen.

Martien Vos, Voor de Ramadan (Indonesie 2010)

Uitlaatklep

Soms kan ik de drang tot schilderen niet weerstaan. Het is een soort uitlaatklep. Op de Mulo zat ik vaak mijn leraren te schetsen tijdens de les, leraressen had ik toen nog niet. De geschiedenisleraar, die ook tekenen gaf, leerde ons perspectief tekenen. Daar heb

ik nog steeds plezier van. Op de kweekschool, nu de Pabo, kreeg ik tekenles van de vorig jaar overleden Jan van de Berge, die we node zullen gaan missen als Korflid. We moesten om de twee weken iets inleveren. Ik schilderde altijd. Hoe hij over mij dacht, weet ik niet, maar hij bewonderde wel mijn resultaten. Zelfs noemde hij een keer de naam Kunstacademie, maar ik had daar als boerenzoon geen voorstelling van. Nee, laat maar, zei hij toen. 'Je roeping is onderwijzer'.

Ik begrijp nog steeds niet dat ik toen alles uit mijn brein schilderde, dus nooit van een plaatje. Nu heb ik altijd een intrigerende foto nodig om er mijn eigen interpretatie aan te geven. Ik weet niet hoe het komt. Misschien met leeftijd te maken of gebrek aan durf. Wat dat betreft moesten we allen iets van collega-lid Geert Lammers hebben. Momenteel hangen er vier schilderijen in het gemeentehuis van Aalburg uit de begintijd, eigenlijk mijn puberjaren.

Martien Vos, Psalm 46

Doorontwikkelen?

Pas in 2006, dus na 34 jaar ben ik weer gaan schilderen. Ik was toen gestopt als adjunct-directeur en kreeg wat meer tijd. Op aanraden van mijn vrouw volgde ik een avondcursusje schilderen bij een kunstenares in Nederhemert. Daar had ik plezier in. En niet alleen omdat de meeste deelnemers huisvrouwen waren. Ik deed maar één seizoen mee, omdat ik het volgend jaar (2007) weer onverwachts opnieuw in de gemeenteraad kwam. Toch bleef ik zo nu en dan schilderen, want ik had acrylverf gekocht en een tafelezeltje en ik ben gezegend met een fijn werkkamertje. Jammer, dat ik door andere bezigheden soms maanden achtereen niet aan schilderen toekwam. Dus echt doorontwikkelen lukte niet. Ik vraag me trouwens af of dat per se moet. In zowat elke straat in Nederland is er wel iemand

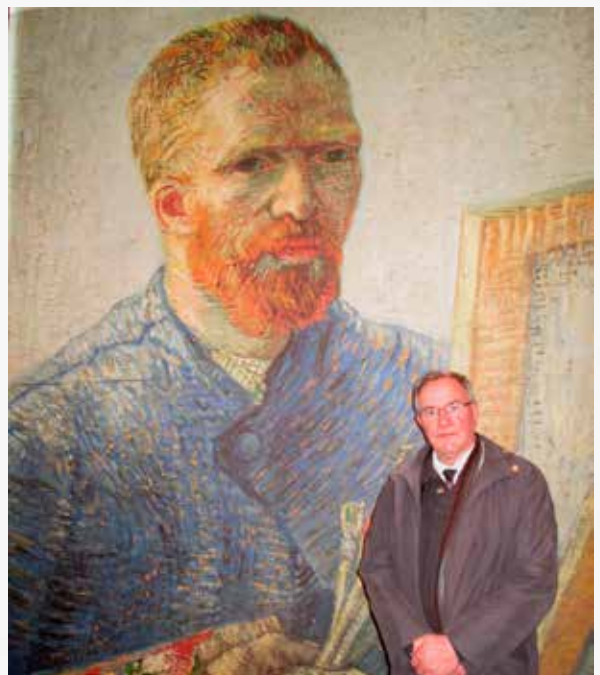

Martien Vos, Ontheemden 2015

die schildert of tekent voor zijn of haar plezier, maar niet iedereen hoeft kunstschilder of tekenleraar te worden. Die ambities heb ik dan ook niet, net zo min als pretenties. Wel vind ik het soms grappig als je als een echte kunstschilder behandeld wordt, zoals op de jaarlijkse kunstmarkt in Balk (Fr.), waar je als een vorst ontvangen wordt. Je staat daar tussen meer dan 200 kunstenaars uit het hele land. Het talrijk publiek kent je helemaal niet en je laat ze gewoon in de waan dat je iets voorstelt. Heel boeiend is om zelf anoniem tussen het publiek te gaan staan en als belangstellende mee te praten. Beslist een aanrader voor Korf-leden want het is altijd de zaterdag voor Pinksteren. Het gaat vooral om de beleving. Soms verkoop je zelfs nog iets.

Van Gogh

Ik ben erg onder de indruk van het werk van Vincent van Gogh. Niet omdat hij ook uit Brabant kwam, maar

vooral zijn eerste periode raakt mij. Het maakt bij mij iets los. Heeft mogelijk met mijn melancholisch karakter te maken. De schilderijen van Van Gogh zijn niet altijd wat je noemt mooi. Ze zijn voor mij in ieder geval authentiek en indrukwekkend. Ze geven een geestelijke strijd weer. Van Gogh schilderde niet alleen wat hij zag, maar vooral hoe hij het voelde of beleefde. Lees zijn biografie maar eens. Zelf schilder ik het liefst met losse toetsen gebruik makend van acrylverf. Een vaste stijl heb ik niet ontwikkeld. Doordat ik een ooginfarct heb gehad, kan ik ook niet meer precies schilderen. Te vermoeiend.

Martien Vos, Overvolle hangkast

Met verf bezig

'Deze man is met verf bezig' zo luidde de openingszin van een werkbepreking in het Korfblad van januari 2008. Dat vond ik een heel rake typering. Enkele jaren later ben ik aangenomen als lid. (Categorie C.) Fijn, dat Korf zo laagdrempelig is en dat professionals dit allemaal 'pikken'. Ik exposeerde ooit namens KORF drie jaar achtereenvolgend in Zwitserland met 10 schilderijen. Ik 'hing' daar tussen mannen van naam, zoals Jan den Ouden, Piet den Hertog enz. Dat was ook in Buren het geval.

De precieze betekenis van 'Kunst op Reformatorisch Fundament' begrijp ik nog niet goed. Mogelijk heeft het te maken met bezig zijn met kunst vanuit ongeveer eenzelfde christelijke levenshouding. Al is het van oudgereformeerd tot evangelisch.

Martien Vos, Hoog water

Ik zou zelf de naam nooit gekozen hebben. Ik ervaar onze vereniging meer als een soort lotgenotencontact. Waarom? Als het goed is ervaren we als christen toch iets van het vreemdelingschap. Past kunst hier wel bij? Zelf vind ik van wel, omdat een christen zich mag verwonderen over schepping, kleuren en vormen. Met de meegekregen talenten, mag of moet daar iets mee gedaan worden, ook scheppend. Toch is er altijd weer die worsteling tot welke mate je erin op mag gaan.

Zoektocht

Ik las pas van Philpots jongste dochter Deborah Maria (Derah), overleden in 1917, dat zij na de verhuizing naar Croydon (Londen) aldaar gelegenheid vindt om haar kunstgevoel te bevredigen. Zij bezoekt o.a. een academie voor teken- en schilderkunst, waar zij vele prijzen behaalt. Na vele overtuigingen moet zij haar 'afgod' kunst tenslotte vaarwel zeggen. (Bron: Der pelgrims metgezel)

Het blijft een zoektocht. Wij weten in de kunst niet zo goed raad met de zogenaamde cultuuroopdracht, maar zo ervaar ik het misschien persoonlijk.

Korf voorziet wat mij betreft in een behoefte. Het biedt onderdak voor het type mens, dat ik zojuist beschreef. De bijeenkomsten zijn bijzonder boeiend, leerzaam en gezellig. Korf heeft een grote toegevoegde waarde voor christenen voor wie zowel werk als hobby soms niet meer zijn dan wat 'rommelen in de marge'.

Korf

BESTUURS

column

Twee konijntjes

Mijn kleinzontje kreeg van oma een heerlijk konijntje om mee te troetelen. Maar ja, als je het niet wilt loslaten onder het eten, dan komt er wel eens stroop aan. Op zijn eerste verjaardag kreeg hij van zijn oma een nieuwe en schone er bij.

Hij bekeek zijn beide beestjes met verwondering. Hoe heb ik het nou?

Kijken van rechts naar links en van links naar rechts. De vieze kan nu wel in de was. Spelen met de nieuwe. Na de was: weer twee konijntjes.

Wat een rijk jong. Twee konijntjes!

Even alletwee proberen.

Voelen, ruiken, bekijken van links naar rechts en van rechts naar links.

Even alletwee tegen je gezicht, even ruiken nog.

De nieuwe vloog door de kamer en de oude favoriet.

Zo gaat het in het schilderen ook. Man, je moet dit eens proberen. Een nieuwe techniek.

Ja, dat ga ik doen. Tjonge, wel aardig. Maar ik voel me toch het beste thuis bij mijn vroegere manier van schilderen.

Toch is het nieuwe experiment van invloed op je oudere manier van schilderen.

Durf het experiment aan en keer verrijkend terug naar de oude manier van werken en het schilderij hoeft niet door de kamer te vliegen.

Geert Lammers

MEDEDELING

VAN HET BESTUUR

Na de vele jaren dat Jan den Ouden voorzitter is geweest van onze vereniging Korf, heeft hij op de laatste ledenvergadering/ontmoetingsdag aangegeven dat hij zich voor deze functie niet meer beschikbaar wilde stellen. Het bestuur had er weet van dat Jan een vol pakket aan plichten en noodzakelijkheden in zijn agenda heeft staan. Daarbij geeft hij ook nog een aantal uren per week les. Het bestuur was er dus op voorbereid dat eerdaags deze beslissing zou komen. Het is bijzonder jammer dat Jan "de kar niet meer kan trekken"! Zijn hart voor de Korf-zaak was keer op keer inspirerend en enthousiast. Het is daarom een geruststellende gedachte dat Jan bereid is om in het bestuur te blijven participeren. Er kan dus alsnog gebruik worden gemaakt van zijn expertise en ervaringen. In de verdere samenstelling van het bestuur is geen verdere wijziging ontstaan, behoudens dat Tijs Huisman de plaats van Jan zal gaan innemen.

Uiteraard komt het bestuur op de eerstvolgende ledenvergadering nog terug op dit afscheid van Jan.

Mergel

Een zachte steensoort. Je hoeft er nauwelijks gereedschap voor te hebben om het te bewerken. Een rasp of een schilmesje en een velletje schuurpapier. Mooi laten bemossen in de tuin.

Voor u uitgeknipt...

Elke dinsdag publiceert De Volkskrant een lezenswaardig fragment uit een dagboek. Deze week konden we lezen over de indrukken van een Duitse beeldende kunstenaar, die voor haar tekeningen mortuaria bezocht. Wat ik treffend vind, is dat de tekst ca honderd jaar geleden werd geschreven en nog altijd indringend actueel is. Kathe kon prachtig tekenen.

De Volkskrant d.d. 15-03-2016

(Wikipedia:) Kolwitz beeldde omstreeks 1919 vooral de oorlogsellende uit, zoals in affiches en in de houtsnedenserie "Der Krieg". Haar onverminderde uitdrukingskracht zocht zij toen in een grotere vereenvoudiging van de vorm en een streven naar abstracte, stillerende monumentaliteit. Onder de indruk van het werk van de Noorse kunstschilder Edvard Munch gaf ze haar aanklachten vorm in stille, uitdrukingsloze figuren. Later zette ze echter het realisme om in een eigen expressionisme.

Uit het dagboek van Kathe Kollwitz (1867-1945) Duitse beeldende kunstenaar.

Berlijn, 15 maart 1919

De rellen zijn voorbij, maar de staat van beleg en het standrecht zijn nog niet opgeheven. De van hogerhand verspreide gruwelverhalen over spartakistische verschrikkingen in Lichtenberg zijn grotendeels als leugens ontmaskerd. Hun doel, de invoering van het standrecht, hebben ze bereikt.

16 maart

Vroeg naar het lijkenhuis gegaan en een doodgeschoten man getekend. Het was een Rus, Schapski of zoiets, hier noemde iedereen hem Leo. Dan naar het

mortuarium ernaast. Een lang defilé langs de vensters, waarachter de naakte lijken liggen. Op ieder lichaam ligt een hoopje kleren, met een nummer erop. Achter het glas lagen tussen de twintig en dertig doden. Ik veronderstel dat je, als je iemand herkent, in de wachtkamer het nummer gaat melden. Dan wordt het lichaam in een andere ruimte gebracht, waar de verwanten kunnen nagaan of de dode inderdaad hun vermiste familielid is. Enkele van de wachtenden werden mee naar achteren genomen en ik hoorde mensen huilen. Wat een vreselijke plek is zo'n lijkenhuis. Wat een kwelling om een geliefde te zoeken en hem daar te vinden.

18 maart

Was op de begraafplaats. Een groot deel, even groot als het oude gedeelte, is gereserveerd voor de doden van de Novemberrevolutie. Talloze kransen, linten, papieren bloemen.

Uit: Die Tagebücher. Akademie Verlag, 1989.

Boekrecensies

Uit: Sir Edmund, boekenbijlage bij De Volkskrant d.d. 19-03-2016

Door: Pjotr van Lenteren

'De vader van Kikker'

Rindert Kromhout en Max Velthuijs

Leopold, 28 pagina's

14,99 ***

vanaf 5 jaar

Kunstenarsbiografieën voor kleuters. Klinkt als een mal plan uit een vrijdagmiddagborrel, maar: ze bestaan. Rindert Kromhout vertelt in *De vader van Kikker* hoe Max Velthuijs (1923-2005) tot zijn wereldberoemde personage Kikker komt. Dat gebeurt aan de hand van een selectie illustraties uit diens oeuvre. Om te bekijken is dit boek bepaald geen straf. Maar wat moet je erbij vertellen? Het leven van Velthuijs was niet zo heel spannend, zeker niet voor kleuters. Kinderboekenexpert Joke Linders wist er in haar biografie voor volwassenen niet veel meer uit te halen dan dit: Velthuijs wilde kunstschilder worden en had na een lange carrière als reclametekenaar pas echt succes met Kikker, toen hij bijna met pensioen ging. Kromhout kiest voor een min of meer fictieve ontstaansgeschiedenis. Een orgelman die het altijd koud heeft, een fietsermaker die altijd moe is en een sombere koning die niet meer weet wat hij tegen de mensen moet zeggen: deze drie ongelukkigen krijgen dankzij het voorlezen van de avonturen van Kikker hun warmte, energie en levenslust weer terug. De ontevreden tekenaar weet op de valreep nog betekenis aan zijn leven te geven. Vriendelijk verzonnen en goed opgeschreven, maar het is de vraag of kleuters boodschap hebben aan zo'n levensverhaal. Het gaat hen, terecht, om Kikker. (..)

'Karel Appel uit de kapperszaak in de Dapperstraat'

Imme Dros en Harrie Geelen

Leopold, 28 pagina's

14,99 ****

vanaf 5 jaar

Nee, dan de prentenboekenbiografie door Imme Dros en Harry Geelen: *Karel Appel uit de kapperszaak in de Dapperstraat*. Geelens primitieve stijl – gemengd schilderwerk en computercollages – past fantastisch bij die van Appel en dit is natuurlijk dé plek en hét publiek om die oude grap nog maar eens te maken: 'Geen kunst aan, dat kan mijn zoon van 4!'

Karel is de zoon van een kapper, een echte dit keer. Hij wil niets anders dan schilderen. Als na de oorlog Nederland weer een vrij land is, gaat hij de kunst bevrijden. Jarenlang wordt hij door iedereen een kladschilder genoemd. Zijn werk voor het Amsterdamse stadhuis wordt na oplevering jarenlang verstopt achter kalk en behang. Met die arme Appel kun je meedromen. Verontwaardiging voelen bij hoe hij behandeld is. Of de vroegere critici juist gelijk geven, wat veel kleuters waarschijnlijk zullen doen. Kortom: is het nu goede kunst of niet? Een leuk gesprek voor het slapen gaan. (..)

Appel, Bird

Abstract volwaardig of ...

... kan mijn kind dat ook?

Journal of Cognition and Development 2011

Sommigen menen dat de schilderijen van Jackson Pollock veel weg hebben van het werk van een peuter. Uit onderzoek blijkt dat kinderen van 4 jaar onderscheid kunnen maken tussen het werk van moderne expressionisten en dat van kinderen en dieren. Bij de studie, uitgevoerd door een team van het Boston College Psychologists, waren 130 kinderen tussen de 4 en 12 jaar oud betrokken. Hen werd gevraagd 18 schilderijen van moderne expressionisten te vergelijken met 18 soortgelijke werkstukken van kleuters en dieren (mensapen; chimpansees en gorilla's).

Men ging als volgt te werk:

Sommige tweetallen werden voorzien van een label (gemaakt door "kunstenaar", "aap", "olifant" of "kind"),

andere niet. De kinderen werden in drie groepen verdeeld: een groep zag ongelabelde schilderijen, de tweede groep kreeg gelabelde werken te zien en aan de derde groep werd onjuist gelabeld werk getoond (bijvoorbeeld: schilderij gemaakt door een aap in plaats van een professionele kunstenaar).

De onderzoekers ontdekten dat zelfs de jongste kinderen feilloos in staat waren het werk van professionals te onderscheiden van dat van een kind of dier in het ongelabelde experiment. Evenwel hield dat niet direct in dat zij professionele abstracte kunst meer waardeerden. Integendeel, het ongelabelde werk van jonge kinderen of dieren sprak de groep van 4- tot 7- jarigen meer aan dan dat van de "meesters". Beide leeftijds

Child-Artis

groepen waren eerder geneigd te kiezen voor de 'professionele' schilderijen als het ging om kwaliteit, maar dat gold niet voor werk dat hen persoonlijk aansprak. Wanneer de schilderijen correct waren gelabeld, viel op dat met name de 8- tot 12-jarigen geneigd waren te zeggen dat ze het werk van een professional mooi vonden. Dit suggereert dat ook niet-professionele

abstracte kunst kwaliteiten heeft die het onderscheidt van ogenschijnlijk hetzelfde werk maar dat ook jonge kinderen een verschil zien in waar ze de voorkeur aan geven en wat kwaliteit heeft.

Deze uitkomst ondersteunt wat er mis is met de vaak gehoorde opmerking: "Mijn kind kan dat ook".

Lavender Mist detail Jackson Pollock

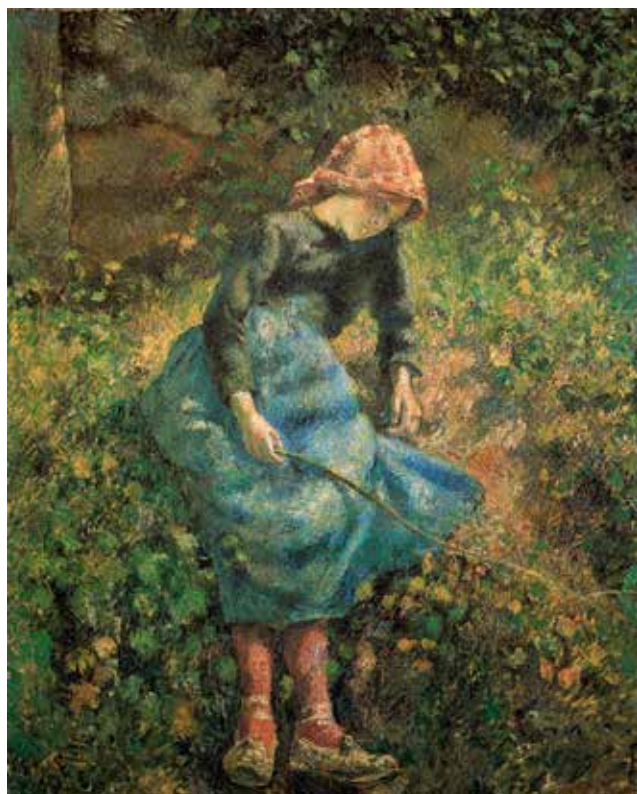
Kinderschilderij

KIJK MET ME MEE, IS 'T JA OF NEE?

Soms zit je wel eens naar een schilderij te kijken en dan denk je: "Wat voor bijzonders zie ik er aan?"

Ik bekeek een werk van de voor mij boeiende impressionist Pissarro. Een jong meisje speelt nonchalant, wat dromerig, met een takje. Mooie lichtval, een gewild beeldaspect bij de impressionisten. Een mooie natuur en een meisje, dat er in past qua kleurstelling. En toch soms denk ik, dat het meisje niet echt ligt, half zit, maar te lang is geschilderd. Ze steunt niet echt op haar arm.

Is 't ja of nee?

“Adviesbureau van KORF”

Wil je bijvoorbeeld weten hoe je een beeldje op een sokkeltje plaatst of bijvoorbeeld welk papier geschikt is voor waterverf? Dan biedt het adviesbureau van KORF uitkomst.

Tijs Huisman, Jan den Ouden en Geert Lammers bieden jullie advies aan op het gebied van beeldende kunst en vormgeving.

Bij wie moet ik zijn?

Onze voorzitter Tijs Huisman beantwoordt vragen op het gebied van de **beeldhouwkunst**: tijs.huisman@kpnmail.nl / tel. 0182-510270

Voor **tekenen en schilderen, grafische technieken, fotografie, ruimtelijke vormgeving** e.d. kun je terecht bij Jan den Ouden: info@artworx.nl / tel. 0346-213198
Voor **tekenen en schilderen** bij Geert Lammers: glammers@telfort.nl / tel. 0548-515320

Belangstellenden kunnen via e-mail, telefoon of na een afspraak terecht bij de bovengenoemde bestuursleden met vragen over materialen en technieken en voor advies m.b.t. hun beeldend werk.

D.V. 21 mei is er weer een KORFDAG!

Tijs Huisman, *voorzitter*, Marleen Kleiberg, *secretaris* (bartkleiberg@kliksafe.nl), Geertje van den Broek, *penningmeester*, Bert Bosch, Geert Lammers, Jan den Ouden

Rekeningnummer KORF: NL38 RABO 0333642899. **Kopij** voor het volgende nummer kunt u inleveren bij Geert Lammers: glammers@telfort.nl. Voor meer informatie: www.korfinfo.nl